

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Oglas: Enostolpna peči-
vratnica K 1'80, osmrtnica
in zabavale po K 3'—, raz-
glasi in poslano vrstica po
K 2'60; večkrat, objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Posamezna števil. stane
— 60 vinarjev. —

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklamacije za
list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Politične direktive naše stranke.

I.

Ponovili bomo stare, že večkrat
odobrene in priznane politične di-
rektive. Za sedaj je doba priprav.
— V tej dobi moramo svoje sile
zbrati. V tej dobi moramo svoje sile
razpostaviti. V tej dobi moramo svo-
je sile potom železne discipline str-
niti.

Ura za velike odločitve ne bje
vsak dan. Ni v naši moči, da bi te od-
ločitve izzvali. Zato je naša naloga
samo ta, da pripravljamo množice
na nje in da ugotovimo, kdaj je pri-
šel čas za veliko ofenzivo.

To je vsekakor težko vprašanje.
Strankino vodstvo ga je imelo vedno
skrbno pred očmi. Naše mnenje je,
da je vodila naš proletarijat dosedaj
srečno po vzklikih tih povojne
dobe. Ne bomo pa prikrivali, da
misli tudi v stranki marsikdo druga-
če. Mnega pa smo, da bi vladala
lahko v stranki veliko lepša harmo-
nija, kot vlada v njej dejansko, ako
bi bili zavrgli v našem listu že dav-
sem nasprotnikom naše dosedanje
politične tako v oči, kakor smo bili
tega pri zaprtih vratih vajeni.

II.

En zelo pogost očitke, ki smo ga
često slišali, je sicer danes že precej
pohitil, vključ temu pa ne bo slabo,
če odgovorimo tudi nanj, da bo slika
političnega položaja, v kojem se slo-
vensko delavstvo zadnji čas nahaja,
popolna.

Cesto se trdi, da stranka ni znala
izbrati političnega položaja, ki je
nastal v odločnem razdobju po pre-
vratu. Poglejmo, ako je res tako!
Resnica je, da nismo imeli po pre-
vratu v Sloveniji ničesar, kar bi
lahko imenovali armado in da se
vsled tega zdi, da bi se dala takrat
velik socijalni preobrat z lahkoto
izvesti.

Z ozirom na to se trdi, da je bila
naša čakalna taktika napačna in
da je imela samo ta uspeh, da se je
med tem tudi buržoazija pripravila,
in sicer veliko bolje kot delavstvo.
Kar bi se bilo dalo svoj čas z naglo
in pogumno inicijativo z lahkoto do-
seči, to smo za dolgo dobo baje za-
mudili, — ker smo se pripravljali za
udarec tako, kakor Cadorna za na-
pad na Kras.

To bi bil gotovo težek očitke, ko
bi bilo dosedaj sploh kdaj mogoče
misliti na revolucionarne akcije.

Po prevratu je mogla računati
slovenska socijalna demokracija v

najboljšem slučaju na prevlast v o-
zemlju, ki ni moglo zase živeti. V
Trstu je stala italijanska vojska, v
Sremu in Banatu pa srbska in fran-
coska. Kaj se to pravi, bodo vsi tisti
dobro vedeli, ki so preživeli prve
dni po prevratu v Trstu, Pulju, ali
drugih velikih mestih. Tam je imelo
delavstvo tiste dni politično moč
popolnoma v rokah. Čez par dni pa
se je odposlajalo na vse strani od-
poslance in radio-depeše s prošnjo
az od pomoči, ker je grozila prebi-
valstvu lakota. Ko je zasedla obe
mesti italijanska vojska, ni nihče ve-
del, ali naj smatra to za nesrečo ali
za rešitev. Položaj Slovenije je bil
podoben položaju v teh mestih. Tudi
ako bi bil proletarijat v Sloveniji z
drzno akcijo zavladal, bi bil moral
v kratkem podležti militarizmu, ki je
vladal še nezlomljen v deželah, ki so
za gospodarski obstoj Slovenije
nujno potrebne. Tega, da bi bili po-
vzročili vnanje intervencije tudi na-
rodno-politični motivi, nam pri vsem
tem niti omenjati ni treba.

Pri teh razmerah se je bilo treba
odločiti proti vsaki politiki revolucij-
onarnega dejanja. In sicer brez ozira
na to, kake posledice bo to imelo in
za kako dolgo bo treba vsled tega
politiko revolucionarnega dejanja
odložiti. Pozneje so pokazali primeri
Bavarske in Madžarske, da smo so-
dili prav. Danes je menda že vsake-
mu jasno, kako usodno bi bilo za
našo stranko, ako bi se dala voditi
po razpoloženju in po pojmi, ki so
v velikem delu delavstva takrat res
prevladovali in ako bi se odločila
za politiko, ki so jo zagovarjali pod
vplivom dogodkov v sosednjih zem-
ljah stoječi agitatorji.

Prvič tega, da takozvano razpolože-
polpretekle zgodovine dva nauka:
Prvič tega, da takozvano razpolože-
nje ni najčistejši vir politične mo-
drosti, koje bi se ne smel nihče
dotakniti. Drugič, da bi bilo za slo-
vensko delavstvo naravnost pogubno,
ako bi izgubila njegova politika
njegove domače potrebe docela iz-
pred oči in ako bi se dala voditi sa-
mo po ozirom na modrost, kakor jo
učijo iz knjig, in ako bi stala docela
pod dojmom dogodkov, kakor se od-
igravajo po daljnem svetu.

III.

Rekel nam bodo, da je to politika
ozkega obzora, ki so ji vsi širši po-
litični vidiki tuji.

V resnici bi bila politika, ki bi ne
računala s tem, kaj se godi po slo-

vanskem jugu, po osrednji Evropi,
Rusiji in na zapadu, zelo kratko-
vidna. Od položaja v sosednjih dr-
žavah in sosednjih velesilah je v ve-
liki meri odvisno, kakšna mora biti
politika slovenskega proletarijata.
Tudi v tem ozirom je storila stranka
svojo polno dolžnost. Sodruga Pre-
peluh in Kopač sta obiskala preteklo
leto Italijo in Francosko, s. Kristan
je bil večkrat v Nemčiji, Avstriji in
na Češkem, sood. Svetek in dr. Perič
pa se nahajata še na potu po Ame-
riki, oziroma po Angleškem. Njihova
poročila so se in se bodo v polni
meri uvaževala.

Celo informacii iz vzhoda smo si
poskusili pridobiti, v kolikor dopu-
ščajo razmere take informacije.

Ako se vpošteva, da razpolaga
stranka z malimi sredstvi, se nam
mora priznati, da pri vsem tem kri-
tika o ozkem obzoru ni upravičena.
Tem manj, ker jo raznašajo ljudje,
ki govorijo vsakih 14 dni po Ljublja-
ni, da je v Trstu revolucija že zma-
gala, ali pa da so razgnali naši vrli
sodruzi v Trbovljah en regiment srbs-
ke vojske.

Enotnost stranke je lepa stvar in
slovenski proletarijat se gotovo ne
bo cepil, ker ne ve, zakaj naj bi se,
ampak na ljudi s takim obzorjem,
takimi informacijami in tako politiko
tudi ne bo zidal.

Mi sodimo danes o svetovnem
položaju takole. Ozračje je povsod
težko, tla vulkanična, a kdor go-
vori danes o revoluciji na zapadu,

kot z delstvom, ki stoji neposredno
pred nami, ta je prorok.

Mi pa ne zidamo politike na pro-
rokovanja, ampak na dejstva, pri če-
mur vodimo seveda o vseh možno-
stih račune. Na vzhodu kažejo vsi
znaki, da se sovjetska Rusija konsoli-
dira in da postaja zopet faktor, s
kojim mora najti delavska politika
novih zvez.

Kaj sodimo o možnosti, da pre-
plavi zmogovita ruska revolucija
Evropo, kakor je bilo to o priliki
francoske revolucije?

Ruska revolucija je slika, o kolj
ne ve nihče, ali skriva v svojih
prvih vojno ali mir. Dokler jo zapad
na vojno sili, je tudi skoro nujno po-
trebno, da ostane ofenzivna, ako
noče propasti. Zdi se nam pa, — in
zato imamo tudi pozitivnih vesti, —
da pojde Rusija samo tako daleč, ka-
kor daleč se jo bo izzvalo. Zakaj
eden velik razloček je med Francijo
iz leta 1789 in med Rusijo iz l. 1920.
Francoska revolucija je bila pred
perijoda evropskih vojn, ruska revo-
lucija pa po petletni svetovni vojni.

Politika jugoslovanskega prole-
tarijata napram sovjetski Rusiji
mora biti ta, da ji omogoči čim naj-
preje stike z našo državo.

S tem problemom se nam bo
treba z vso resnostjo baviti, zlasti
če bi prišlo res do krvavih spopadov
med Rumunijo in Poljsko na eni, in
Rusijo na drugi strani.

(Konec jutri.)

Valutno vprašanje in demagoško.

K vprašanju zamenjave kronske
veljave z dinarsko v razmerju 1 : 4
smo že takoj izpočetka zavzeli sta-
lišče, ki se nam zdi utemeljeno. Rekli
smo, da je zamenja v tem razmerju
oškodovanje prejšnjih avstroogrskih
dežel na eni strani, na drugi stran
pa se s to valutno regulacijo notorič-
no pospešuje tendenco draginje in
postavlja delavstvo, uradništvo, to je
vse tiste, ki imajo plače v kronah
pred nova mežna gibanja, ki bodo
morala iti za tem, da se delo, ki je
danes pri nas mnogo ceneje kakor
boli na jugu, podraži, to je, da se tudi
mezde in plače revidirajo v tem raz-
merju, kakor se je uveljavila zamenja.
Logično morajo znašati plače v kro-
nah štirikrat toliko kakor znašajo v
dinarjih, ker se bode blago dražilo
prav v tem znislu, kakor se zamenja-
lajo denarne vrednotice. Zamenjava
sama na sebi pa vsaj v tej obliki, ka-
kor je sedaj nameravana, ne pomeni

nobene škode, ker ostaneta kronska
in dinarska enota še v veljavi. Če se
ustali trg in če se odpravi kronska
vrednost sploh ter dobi dinarska ve-
ljava res zdravo podlago, bi izgubili
materijalno le oni, ki imajo male pri-
hranke, sirotinski in dobrodelni skladi,
ki niso pomnožili svojega imetja z
mānjvrednim volnim dobičkom, mar-
več izvirale njihovi prihranki še iz
zdrave kroonske valute. Upoštevali
smo ta dejstva in rekli, da je zamenja
novčanic potrebna iz praktičnih raz-
logov, a obenem smo tudi povedali,
da zamenja sama še ne more značiti
izgubo ali dobiček pri zamenji 1 : 4,
marveč v tem znislu more vplivati
neugodno šele izvedba nadaljne fi-
nančne operacije, to je na čezar ra-
čun: na proletarski ali na oni volnih
dobičkarjev in oduhov se zmanjša
številko krozečih novčanic. Ali bo
imela vlada pogum, da bo prišla one,
ki so si na nepošten način pridobili

Militarizirano delo.

Pod gornjim naslovom je »Jugo-
slavija« nedavno priobčila uvodnik,
ki kritizira delo boljševikov. Na-
vala odredbo Trockega, ki je izpre-
menil tretjo rečko armado v prvo
delovno armado. Gospodje narodni
socijalci se zelo zgražajo nad kruto-
stjo Trockega, ki obstoja baje v tem,
da zahteva strog red in disciplino
v delovni armadi prav tako kakor
na fronti.

Pisec članka pripominja: »Teh
Trockijevih ukrepov, ki zanikajo
vsako osebo svobodo, bi na naših
delavskih shodih danes še ne bilo
možno brez nevarnosti za govorni-
ka razglasiti in zagovarjati.«

Gospodje pri »Jugoslaviji« so
zelo motilo, ako mislijo, da se ruski
delavec ne zaveda velikega pomena,
ki ga vsebujejo Trockijevi ukrepi.
Ako bi tudi bili tendencijsni ukrepi
res tako ostri kot nam jih slika av-
tor v »Jugoslaviji«, je gotovo, da

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil
Fran Albrecht.

(Konec.)

Mrmrala je srdito in se uporno branila, da
bi mi kaj dala tega, kar je imela na mizi, mi en
blebček iztrgala celo iz roke in ga položila na
zaj na njegovo mesto. Razjezil sem se, udaril
po deski in ji zapretel s polico. Hotel sem biti
milostljiv ž njo, sem rekel, ako bi hotel vzeti
vse to, kar je mojega, bi uničil vso njeno za-
logo, zakaj takrat sem ti bil dal ogromno svoto
denarja. Toliko pa nikakor nečem, marveč za-
hteavam samo polovico vrednosti. Vrh tega tudi
ne nameravam več priti. Tega me čuval bog,
ko je ona takšna ženska...

Slednjič je položila predme nekaj hleb-
kov po nesramni ceni, pet, šest kosov, ki jih je
takrat po najvišji ceni, ki ji je sploh mogla
priti na um, in nato mi je ukazala iti. Se sem se
prepiral z njo in trdil, da me je ogoljufala za
eno krono in da me hoče s svojimi nezasišča-
nimi cenami izsesati kot pijavka. »All veste, da
je zapisana kazen za take podlosti?« sem
rekel. »Bog vas vari, saj vas lahko vržejo v
dosmrtno lečo!« Vrgla je predme še en hleb-
ček in le s škripajočimi zobmi kričala, naj se
vendar že izgubim.

Nato sem se odstranil.

Ne, kaj podobnega, kot je to nepoboljšljivo
žensko, res še nisem videl v življenju! Ves ta
čas, ko sem stopal po trgu in zavžival svoje
hlebčke, sem glasno govoril o isti ženski in
njeni nesramnosti, ponavljal, kaj sta si rekla
drug drugemu ter sem si namisljal, da sem ne-
skončno zvišen nad njo. Pred očmi vseh
ljudi sem zavžival svoje pecivo in glasno go-
voril predse.

Hlebčki so gñili drug za drugim; kolikor
sem tudi zavžil, nič ni hasnilo. Bil sem narav-
nost temeljito sestradan. Veliki bog, da se ni-
sem mogel nasititi! Tako požrešen sem bil, da
bi se bil kmalu prekršil še na poslednjem
hlebčku, ki sem ga takoj spočetka deločil za
malega fantička dol v Vogumandsgade, za fan-
tička, ki se je bil igračkal s ravnimi izrezki.
Neprestano sem mislil nanj in nisem mogel po-
zabiti njegovega lica, ko je poskočil kvišku in
zaklel. Okrenil se je bil proti mojemu oknu, ki
je tisti človek pljunil nani, in je pogledal, če
sem se tudi jaz zasmelal. Ko bi ga sploh le na-
šel, ko pridem dol! Napel sem vse svoje sile,
da čimprej dospem v Vogumandsgade; šel
sem tam mimo, kjer sem bil raztrgal svojo dra-
mo na drobne kosce in kjer je še ležala
cela kopica papirja, se izognil policajcu, ki sem
ga malo prej napravil s svojim vedenjem tako
osuplega ter sem nazadnje stal na stopnicah,
kjer je sedel fantiček.

Ni ga bilo tu. Cesta je bila malone prazna.
Pričelo se je mračiti; fantička nisem mogel ni-
kjer odkriti; gotovo se je bil že podal v hišo.
Položil sem pecivo previdno na tla in ga posta-
vil na visoki rob proti vratom, krepko potrkal

na duri in se nato urno odstranil. Bo že našel!
sem rekel pri sanem sebi; takoj ko stopi iz
hiše, ga najdel! In oči so se mi radosti crosile
ob tej misli, da bo malček našel svoje pecivo.

Prišel sem spet doli na železniško nabrežje.
Lahen nisem bil več; toda sladkarje, ki
sem jih zavžil, so mi povzročale slabost.

V glavi so mi besnel najbolj divje misli:
Kaj, ko bi naskrivaj prerezal vrv ene tistih la-
dij? Kaj, ko bi hipoma zakričal »ogenj?« Tako
stopam še naprej gor po nabrežju in najdem
zaboji, kamor lahko sedem, sklenem roke in ču-
tim, da mi je v glavi vedno bolj zmedeno. Ne
ganem se in se sploh ne brigam za to, da bi se
obdržal pokonci.

Venomer strmim tja na »Copëgoro«, jadr-
nico z ruskim praprom. Ob ograji opazim ne-
kega moža; rdeče svetilke mu ličejo s krova
svoj svit preko glave. Dvignem se in ga nago-
vorim. Prav nič nisem nameraval s tem in tudi
nisem pričakoval odgovora. Zaklical sem mu:

»Ali odjadrate nocoj, kapitan?«
»Da, kmalu,« je odgovoril mož. Govoril je
švedsko.

»Hm. Saj bi pač slučajno ne rabili še ka-
kega moža?« V tem trenutku mi ni bilo prav
nič na tem, prejemem li odklonilen odgovor ali
ne; bilo mi je povsem vseeno, kaj mi ta človek
odgovori. Stal sem in čakal in zrl tja proti
njemu.

»Ne,« je odvrnil. »Kvečjem če bi bil uče-
nec.«

Učenec! Vzdrgetal sem, snel skrivaj svoja
očala in jih vtaknil v žep; nato sem stopil na
mostičko in šel na krov.

»Jaz še nisem vozil,« sem rekel, »a lahko
opravim vse, kar mi nakažete. Kam peljete?«

»Z balastom se peljemo v Leeds in si nalo-
žimo tam premoza za Cadix.«

»Dobro!« sem rekel in se vsilil možu.
»Meni je vseeno, kam potujemo. Jaz bom storil
svoje opravilo.«

Stal je tam trenotek, me gledal in pre-
udarjal.

»Ti še nisi vozil?« je vprašal

»Ne. Toda kot vam pravim, nakažite mi
delo in jaz ga opravi. Vajen sem vsega.«

Spet je pomislil. Zdal sem si že trdno vbil
v glavo, da moram ž njim in bal sem se, da me
ne bi spet pognal na kopno.

»Kako torej mislite, kapitan?« sem vprašal
nazadnje.

»Jaz resnično lahko storim karkoli
kaj pravim! Slabo bi bilo, ko bi ne storil nič,
kot samo tisto, kar mi je ukazano. Če je treba,
stražim lahko tudi dve noči zapored. To mi dē
dobro, to jaz prav lahko vzdržim.«

»No da, saj lahko poskusimo,« je rekel.

»Ako ne pojde, pa se na Angleškem spet lo-
čimo.«

»Seveda,« sem rekel v svoji radosti. In še
enkrat sem ponovil, da se seveda na Angleškem
lahko ločimo, ako ne pojde.

Nato mi je odkazal delo...

Zunal v fjordu sem se še enkrat vrvaval:
bil sem ves premočen od mrazice in izmučeno-
sti, se ozrl na korno in dejal za to pot mestu,
dejal na svidenje Kristijaniji, kjer so tako svetlo
bleščala okna v vseh hišah.

delo v delovni armadi v tako strogi obliki ni mišljeno kot trajno, marveč le začasno.

Znano je vsemu svetu, da Rusija ni le vsled dolge uničujoče vojne na gospodarsko-kulturnem polju zaostala, temveč da je bila že pred vojno močno zanemarjena.

Carizem se ni brigal za dobrobit ruskega naroda. Ni skrbel niti za železnice, niti za ceste in mostove in druge koristne naprave. Tudi moderno poljedelstvo mu je bila deveta briga. Znano je, da je ravno v Rusiji ki je svetovna žitnica, največ ljudi od glada pomrlo.

Ako torej hoče boljševiška vlada vse sedal kolikor mogoče hitro popraviti, kar se je zamudilo, tedaj mora nekaj ukreniti. Prepričani smo, da so gospodarsko politiko ruske vlade pozdravili delavci, kakor tudi kmetje. Kar se pa tiče osebne svobode ruskih delavcev, naj si gospodje nikar ne delajo skrbi in naj raje pred domačim pragom pometajo. Ruski »militarizirani« delavci gotovo ne zavidajo naših »svobodnih« delavcev. Pač pa bi mogli prav slabo govoriti o onih naših »delavcih«, ki po kavarnah posedajo, verjijo, uživajo razne božje dobrine in zabavljajo čez boljševike. Take vrste ljudi imajo seveda vzrok biti se socializma.

Poznam n. pr. človeka, ki še pred vojno ni imel drugega kot svoje roke. Danes pa je bogat človek in je velik sovražnik boljševikov in strasten pristaša lista »Jugoslavija«, ako ravno ta list baše pobija verjiznike in tihotapce. Taki ljudje niso zastojni navdušeni Jugoslavlani, ki vidijo pri nas vse lepo urejeno, drugod pa vse slabo.

V Rusiji seveda take vrste ljudje ne tvorijo prav nobene izjeme, da bi smeli živeti na račun drugih. Vse mora v delavno armado! Je pač tako!

Klerikalno vzgojeni narod ...

Klerikalizem je nedvomno eden izmed najnevarnejših glodavcev, ki objedajo korenine mlade naše kulture. Kako vpliva na posameznika, kakor tudi na skupnost zaduhla klerikalna vzgoja, posebno pa na mladino, in okužuje vse, kar je zdravega, čilnega, za življenje sposobnega, o tem bo vedel pripovedovati marsikdo izmed onih, ki so bili v mladosti tako »srečni«, da se jim je abljaj v klerikalnih zavodih in internatih sveži duh, veselje do napredka in se jim je vcepil v glavo mrzkost do življenja, sovražstvo do vsega, kar človeka obdaja, zahrbtnost, zavist in trdovratno nazadnjaštvo.

Klerikalizem čuti, da nima trdnih tal, t. i. da vera kot politikum ni ono, kar bi človeka moglo absolutno osvoboditi. Zato je klerikalizem že od nekdaj pridno na delu da obdrži ljudstvo v onem štadiu omotice, v katerem se je nahajalo še pred davna časom. Da gre človeški napredek preko vseh ovir, tega se klerikalizem prav dobro zaveda, vendar pa ne opušta, zavirati ga s silo.

Kaj čela klerikalizem na Slovenem? Njegova živa potreba, da more živeti, je da si vzvoji med mladino vedno zopet novih mračnjakov, novih hlapcev. Izključno v ta namen se je v Sloveniji ustanovljala razna cerkvena družbe, šole v samostanih in internatih, edino v ta namen se tudi danes ustanavljajo in vzpostavljene vse klerikalne šole, vzgajališča, sirotišča, gospodarske, športne in vse druge klerikalne organizacije. V

šolah vzgajajo klerikalci predvsem kandidate za duhovniški stan, v vseh drugih svojih ustanovah pa pridne agitatorje in »zavedne« strankine pristaše.

Kaj je klerikalizem storil za napredek ljudstva?

V srednjem veku je bila cerkev na Slovenskem zelo močna. Kljub temu pa, da je bilo ljudstvo že itak skozinskozi prožeto z verskim čutom, je cerkev še vedno uvažala tuje duhovnike na vodilna in nižja mesta klera. Uvažala pa je tudi posvetno gospodo iz tujine, da je imela v svojih rokah tem večjo moč. In vse to je delala v znamenju križa! Vsled tega se je slovenski narod tako pozno probudil. Šele Trubarjev nauk je v dobi reformacije vžgal v duši slovenskega kmeta upor proti mračnjastvu klerikalizma. Trubar je kot pristen sin naroda tipičen zgled pravega značaja slovenske duše. On le prvi začel pisati knjige v slovenskem jeziku, oziroma v narečju svojega rojstnega kraja. Trubarjeve agitacije so bile plodonosne. Ne morda ravno zato, ker je učil ljudstvo v domačem jeziku, nego vse bolj vsled tega, ker je klerikalizem kot črna mora tlačil slovensko ljudstvo, ki se je le tore hotelo otresti z vsjo svojo onemoglo silo. Trubar in njegovi tovariši so s svojimi nauki, ki se ga je oprijela že polovica Slovencev, zrevolucionirali vso Slovenijo tako, da je ljubljanski škof poklical avstrijske vodje na pomoč. Začela se je divja gonja proti Trubarju in njegovim pristašem in vse dragocene knjige Trubarjeve so bile zažgane na gromadi. Eno pa je le bilo dobro. Cerkevna gospoda se je namreč voščilje nevarnosti čutila prisiljeno, pisati slovenske molitvenike in sveto pismo. Ko je pa minula vsa nevarnost, je zopet za dolgo dobo nastopila stagnacija. Ničesar ni storila duhovščina za ljudsko prosveto prav tja do Vodenika. Ta pa je bil, čeprav menih, naprednega duha kakor sploh vsi prigraditelji naše kulture. Zato so tudi samo oni mogli za oredjenje Slovenstva res kaj storiti. Kar je bilo nasprotno na kulturnem polju storjenega od domačega duhovništva, to je bila le zasluga sile, ki je klerikalizem vlekla s seboj in za seboj. Tako je bilo do danes in je še dandanes.

Zadnje desetletje je napredna kultura začela pronicati tudi v nižje sloje našega ljudstva. Največ se je napredni duh širil k nam iz Prage. Dijaštvo, ki se je šolalo v Pragi je bilo namreč vzgojeno v ljubezni oc svobode in napredka, medtem ko je Dunaj vzgajal klerikalno-konservativno.

Klerikalizem se boji svobodnih šol. Zato ustanavlja svoje šole, vzdržuje dijaštvo v posebnih dijaških domovih, internatih in konviktih, da tem lažje pridobi mladino na svoje strani. Predvsem pošilja kmečko ljudstvo tja svoje sinove in hčerke, katere usoda premnogokrat pripelje proti njihovi volji v semenišča in samostane. Že več let obstojajo dijaški konvikti v Ljubljani, Kranju, Novem mestu, v Mariboru, na Rakeku, v Št. Vidu, v Ljutomeru ter cela vrsta ženskih internatov in ženskih šol po celi Sloveniji. V Kočevju se je tudi že osnoval nekaj dijaški dom pod oskrbo usmiljenih sester in v Marjitem domu je meščanska šola. V Velikoveni je dijaški dom pod vodstvom tamkajšnjega kanonika. Tu so šolske sestre osnovala tudi »Vzgajališče za deklice« in »Oskrbovališče za dečke«.

Se več takih primerov bi lahko navedli. Vsi jasno govorijo o tem, da

je naš slovenski narod klerikalno vzgojen in da bo treba še mnogo dela, da rešimo našo mladino enostranske, vsiljive in škodljive klerikalne vzgoje ter dovedemo slovensko ljudstvo na stopnjo samostojnosti in prevajanja njega interesov po lastnem razumu.

To so veliki grehi v prvi vrsti slovenske inteligence, ki se ni nikdar resno bavila s kulturnim delom do najnovejših dni.

Novice.

— V ministrstvo za gozdarstvo in rudarstvo so imenovani: za inšpektorja II. razreda rudarski svetnik K. Gostiša iz Velenja, za rudarske inženirje II. razreda g. nadpoverjenik Čubelič iz Zagreba in upravitelj Rankar iz Ljublje. Za pisarja IV. razreda je imenovan Slovenec Joško Roth, dosedanj diurnist.

— Hotel sv. Janez v Bohinju je oddalo ministrstvo za gozdarstvo in rudarstvo gospe Zorkovi, vdovi po nadporočniku. Bila je najboljša ponudnica. S tem je prešel ta hotel prvič v roke slovenski hotelirki. — Prejšnja lastnica ga. Stohr je bila trda Nemka, ki ni trpela slovensko govorečih gostov. Delavci pa sploh niso bili postreženi v tem nobel-hotelu.

— V okolici Maribora se dogajalo dan za dnem v različnih krajih vrom, kraje in slično; gre za delovanje dobro organiziranih tatov. Orožništvo se je posrečilo priti taki družbi na sled.

— Umetni sladkor »saharin« je utihotapil brez carine čez mejo v našo državo trgovec Hache v Spilja. Saharina je bilo 72 kg v vrednosti okoli 300.000 K. Zaplenili so ga pri nekem trgovcu v Leitersbergu pri Mariboru.

— Otvoritev dravskega mostu pri Velikoveni. V nedeljo je bila slovesna otvoritev novega dravskega mostu pri Velikoveni. Kakor je znano, so folksverovci poškodovali in razstrelili stari most, vsled česar je morala zgraditi jugoslovanska vlada novega, da je mogoč promet preko Drave.

— Ribiška zadruga na Ohridskem jezeru. Ribiči iz okolice Ohridskega jezera, ki je jako bogato najbolj rib, so osnovali novo ribiško zadrugo. Zadruga bo zgradila tovarno za konzerviranje rib, kakor tudi delavnico za pletenje ribiških mrež in košev. Zadruga zahteva od vlade, da ji da jezero v zakup ter je pripravljena odstopiti za to vladi 20% čistega dobička. Na ta način bi imela država od Ohridskega jezera 600.000 dinarjev več dohodkov, nego jih je imela doslej.

— Čehoslovaški konzulat v Trstu. Italijansko kraljevo ministrstvo za zunanje zadeve in generalni civilni komisariat za Primorje sta dovolila polkovniku Janu Sebi, bivšemu čehoslovaškemu vojaškemu zastopniku v Rimu, izvrševanje funkcije generalnega konzula čehoslovaške republike v Trstu.

— Izdatek Avstrije za cenejša živila. V vladnem predlogu na avstrijsko narodno skupščino je določil državni tajnik dr. Loewenfeld-Rus za upravo leto 1920. za cenejša živila vsoto 3.1 milijarde kron.

— Bivši poslanec Wolf obtožen veleizdaje. Kakor javlja »Bohemian«, je bila uvedena proti bivšemu poslancu Wolfu radi govora, ki ga je imel na neki dunajski skupščini, preiskava radi veleizdaje in motenja javnega reda.

— Koliko prebivalstva ima Italija. Po najnovejših statističnih podat-

kli ima Italija 45 milijonov prebivalcev. Italija je edina država, ki se je udeležila svetovne vojne in katere prebivalstvo se je kljub temu znatno pomnožilo.

— Za predsednika francoske politične zbornice je bil izvoljen Leon Gerard.

— Katastrofa švicarskih bank. Na švicarskem kongresu za trgovino in industrijo so poročali, da so vsled malovernosti avstrijske kronske švicarske banke imele poldrug milijardo škode, vsled razvrednotenja valute v Nemčiji pa za okoli 5 milijard frankov. Cela vrsta bank je zaradi tega morala ukiniti svoja poslovanja.

Dnevne vesti.

Kako se ravna z delavstvom, ki zahteva svojo zasluženo plačo.

Prejeli smo in pričujemo: Da g. Vasič s svojim štabom nima smisla za vodstvo njemu podrejenih vojni-tehničnih delavcev v Ljubljani, je že znana stvar. Da pa se mož tako daleč spozabl napram delavstvu, kakor se je to nedavno zgodilo, si ne bi nikdar mislili. Že dvakrat je hotel g. Vasič delavce brez odpovedi postaviti na cesto, nakar je seveda moral odpoved preklicati. Dne 2. t. m. pa je delavstvu zopet odpovedal; in sicer tako, da bi delavstvo obeh avtodelavnic bilo odpuščeno s soboto dne 15. t. m. Odpovedal je predvsem vsled povišanja delavskih plač, odrejenega od ministrstva vojne in morarice. Te povišane plače je g. Vasič prav po strokovnjaško priroji tako, da tistih delavcev, ki so dovršili triletno učno dobo in imajo 2—6 letno prakso kot ključavničarski pomočniki, sploh ne pripozna za kvalificirane delavce. Čeprav se tako rad hvati, da vodi že 25 let vojni-tehnično industrijo. Starejše delavce je postavil na najnižjo stopnjo, ki je sploh sme izplačati kvalificiranemu delavstvu. Sprva je določil, da se vsem kvalific. delavstvu enako izplača in je poslal v delavniško komisijo, ki naj bi ugotovila zmožnost delavstva na podlagi izpričeval, 15. t. m. pa je zaukazal postaviti vse mlajše ključ. pom. in monterje v kategorijo nekvalificiranih! Vsled tega že itak silno razburjeno delavstvo je pa po končanem delu od šefa avtodelavnice izvedelo še to, da g. Vasič zopet nima denarja. Odposlala se je vsled tega h g. Vasiču deputacija zaupnikov. Srečala ga je pred šent-petersko vojašnico, kjer je pisarna. Komaj pa so zaupniki izpregovorili par besedi, je prispelo tudi delavstvo, ki je zahtevalo, da se plače pošteno uredi in takoj izplača. Tedaj se je g. Vasič hotel okreniti in oditi, na kar so se silili očitki delavcev, da ni lepo, če se dva dni preje pravi, da je v blaginji 500.000 K denarja, ko pa pride čas, ga ni za izplačilo mezd. G. Vasič je razburjen potegnil samokres in ga nastavl blizu stoječemu delavcu na prsa. Češ ne ljutite me. Vsi pasanti so se nad takim postopanjem zgražali. Le zaupnikom se je zahvaliti, da se ni ničesar pripetilo. Slednjič je g. Vasič naročil šefu, da pride po denar, katerega pa je tudi bilo le za par dni. Ker pa naknadnega poviška od 1. dec. 1919 ni bilo, se je obdržalo delavce v službi še teden dni. Radovedni smo, kaj bo izvajala kompetentna oblast iz takega postopanja g. Vasiča napram delavstvu, in če se bo zavedala svoje dolžnosti. Na vsak način pa moramo povedati, da mi delavci nismo nobeni divjaki in da se postopa z nami človeško, ker nečemo ničesar

drugega, kakor svoje zaslužene plače.

Protest ljubljanskih akademikov.

Včeraj ob 2. popoldne je bil v hotelu »Tivoli« skupen sestanek vseh jugoslovanskih akademikov. Na sestanku so razpravljali pred vsem ekonomsko vprašanja, pri slučajnostih pa je prišla na razgovor stanovanjska mizerija in zadeva gleda treh bankovcev po 1000 K, ki jih je zaplenila delegacija finančnega ministrstva. Z ogorčenjem in ostrimi protesti se je zigosalo počasno postopanje stanovanjske komisije, ki še doslej kljub ponovnim spomenicam, intervencijam, prošnjam in predlogom ni nakazala stanovanj nekaterim vseučiliškim profesorjem, vsled česar so nekateri profesorji prisiljeni stanovati izven Ljubljane po 5 ur oddaljenosti, tako da se ne morejo vsiti redno in točno predavanja in se nekatera ravno vsled te stanovanjske bede niso mogla pričeti. Na razgovor pa je dalje prišla zadeva zaplenjenih bankovcev. Blagajnik »Podpornega društva jugoslovanskih akademikov« v Ljubljani je dne 14. t. m. dvignil znesek 25.000 K v bankovcih po 1000 K. Od tega zneska je plačal raznim kmetovalcem svoto 22.000 K za razna živila, dočim je hotel dne 17. t. m. dopoldne zamenjati pri delegaciji finančnega ministrstva ostale tri bankovce po 1000 K za nove: dinarsko-kronske bankovce. Na delegaciji pa je uradnik bankovce takoj spoznal za »ponarejene«, ter jih zaplenil z opombo, da ve iz katere banke prihajajo.

Po sestanku so odšli akademiki korporativno pred deželno vlado, da ji po svoji deputaciji predlože svoje želje. Predsednika deželne vlade ni bilo, zato je bilo deputaciji naročeno, naj se zgosti prihodnji dan ob 11. Nato so akademiki odšli pred deželni dvorec, sedež univerze, kjer je neki govornik kratko v ostrih besedah kritiziral splošno korupcijo. Od tu so šli pred pošto, kjer so dali izraz ogorčenja proti postopanju banke.

Januarske akademične manifestacije v Ljubljani.

Zadnjo soboto se je vrnil zopet eden izmed trpinov iz italijanskega ujetništva. Posrečilo se mu je uiti iz Verone, odkoder se je napotil peš do meje in tako srečno dospel v Ljubljano. Tu je dobil potrebne dokumente in je tako srečno prišel v domovino. Mož pripoveduje, da se je stanje jugosl. vojni ujetnikov z začetkom februarja t. l. zelo poslabšalo. Italijanska vojaška oblast je ujetnikom, ki so doslej bili zaposleni pri vojaških delih, kjer so bili oskrbovani kot vojaki in so kot taki imeli es dovoljno hrane, oziroma, ki so bili delali pri zasebnikih, odvzela še tisto malo »svobode«, ki so jo imeli in jih je poslala v taborišča. Za vzrok navajajo to, da bale izbruhne med Italijo in Jugoslavijo vojna, za katero se po Jugoslaviji že vrše manifestacije. Večina ujetnikov se nahaja v trdnjavah v vlažnih, temnih kazematah. Dobivajo pač toliko hrane, kolikor so jo ujetniki dobivali v Rusiji v taborih za časa carskega režima. Italijani pravijo, da je vse to v zvezi z manifestacijami, ki so jih priredili naši akademiki, pri katerih so se silili salve-vzkliki, ki niso imeli namena izboljšati političnega razmerja med Italijo in Jugoslavijo. Akademična mladina je sicer opravičeno manifestirala proti londonskemu paktu in proti okupiranju najlepšega dela Slovenije, ni pa pomislila v tem momentu, da morejo taki vzkliki poslabšati ne toliko političen položaj am-

Dnevi strahote.

Rezačoj krik je pretrgal nestrpno pričakanje, udarilo je sredi noči in zavrsalo po vseh deželah — in v krl in mozeg je šla groza in trepet. Solzni vrisk fantov in mož, jokajoč klic žena in deklet se je mešal v bridkem soglasju in ječal po deželah.

Svinčena mora je padala na zaslužene narode, vroča soparica je žgala, tilnik je klonil oblastnim krvnikom; procesije jetnikov, no krivem obsojenih, skozi železna vrata pahnjelih, zaznamovanih in zasramovanih — zdihujelo v smrtnem trepetu; polki fantov in mož, prisegajoči zvestobo domovini in cesarju, orožju, smrti, proklinjalo rojstvo svoje in cesarja ... Cvet naroda je poginjal doma, kam, kakal ...

Iz mest se križajo prenapolnjeni vlaki ovenčanih žrtev, sophajo na vse strani na meje, v smrt. Pisane množice jih pozdravljajo hrupno, troseč jim daril v preobliju, želeč jim sreče in — slave.

Cez širne stene se vspajo nepregledne trume. Tilnik klone, hitišče

se šibi pod težkim bremenom, ki tišči tedne in noči na brezkončnih pohodih brez cilja, brez odmora. Njihov cilj je sovražnik, smrt njihov odmor.

Poveljniki psujejo, rohnijo, bijejo, pobljajo ...

»Schweinehundel! Jaz vam pokazem! Svinclerli! Marš!« kriči prileten častnik ob blatni cesti in pene mu vrejo iz ust togote in kričanja.

»Lumpi! Zalega slovanska! Izdajali bi nas radi ruskim psom, zato se obotavljate!« se dere mlad nadporočnik in samokres vihti v roki. »Marš! Vorwärts! Kje je ostal četrti vod? Jaz vam pokazem, vi lačni psi!«

Mož smukne v bližnjo kočo prosit kruha in vode. Mlad praporščak plane za njim in — kroklo mu poženo v hrbet. »Tu imaš, ti lačni pes! Ves, da je prepovedano hoditi okrog civilne svojati! Marš — pustite ga! Kdor mu skuša pomagati ali kdor se mu drzne obvezati rano, bo deležen smrti njegove! Pokopljite ga na gnoj za kolibo!«

»Kaj pa ti? Marš!«

»Ne morem, gospod! Oslabljeni so moje moči, tri dni sem brez lesti, teden dni brez spanja in še prej nisem bil zdrav. Temni se mi pred očmi, noge pa so mi kakor iz svinca.«

»Napravi! Marš!«

Opotekal se je še četrt ure, potem se je na zgradil v cestni jarek brez zavesti in krvave pene so se mu gnetle iz ust.

V vasi delijo siromašni vaščani kruh sestradanemu vojaštvu. Mimo prijezdni stotnik in prične kričati in sekati z bičem:

»Marš, svojati ničvredna! Ali ne veste, da ne smete ponujati našim ljudem svojega otrovanega kruha in svoje otrovane vode!«

»Oprost, pan, hleb ni otrovan, ne voda,« se opravičuje ponižno ljudstvo.

»Maul halten! Izdajalci ste, iz ruskega semena vzrasli. Najbolje bo, uničiti to svojati. — Haloo, Herr Leutnant, das Saunest werden wir anzünden!«

V drugi vasi je bil na tablani ob cesti knež z dolgim raztlem v roki. Mimo se pripelje surov major:

»Aha, imamo zopet enega. Marš dol, lump! Glejte, ljudje, nesramnega izdajalca, kako je signaliziral na drevesu!« govori mimoidočemu krdelu.

»Ne, pan, klatil sem sadje za vaše vojnike!« se opravičuje kmet.

»Nikakih ceremonij, ni časa za obravnavo! Strik za vrat!«

Iz hiše prihiti cela družina in pada na kolena.

»Aha, tu je pa še njegov sin — tudi tega na drevo! — Halt! En, dva — osem mož! Starega na to, mladega na ono drevo!«

Sofort! Strike dobite v bajti!«

In mimo so šle trudne, raztepane trume sestradanih trpinov, brez tožne besede, klonjenih tilnikov, v srcu gnev in jad, na izsesanih obrazih truden strah in bolest, v očeh smrt in turobnost ...

Aktivni narednik prihiti do svojega stotnika: »Gospod stotnik, pokorno javim, dva moža sta kradla z voza komis; videl sem ju oddaleč, a nisem ju mogel spoznati.«

»Haalt! Halteen!« se zadere surovi stotnik na konja s pianohrešče-

čim glasom nad trudno četo, ki je korakala mimo. »Kdo je ukradel zdajle komis z voza? Naj stopita sem dotičnika, ne zgodi se jima nič hudega, če se sama lavita. Če pa ne, ju pokazem sam, ker ju poznam.«

Dva priletela možakarja stopita in vrst, skesanih obrazov, prosečih oči, in izvlečeta iz žepov vsak pol komisa.

»Torej vidva sta, hahal! Le pridita bližje!« se jima škodeželjno krohotu pianozaripljen stotnik in se guglje na konju, da se ta šibi pod tolsto njegovo težo.

»Ne bo treba dolgih obravnav, vojna je in mi imamo vso moč v rokah. Tatvina se ima kaznovati s smrtjo!« reče mirno in potegne samokres ...

»Milost, gospod stotnik, milost!« jekne v smrtnem trepetu in padet na kolena. — »Šest otrok imam doma!« — »In laz štiri otroke in ženo!«

»Ne briga me to! Auf! Schweinehundel!«

»Milost, gospod stotnik! Lačni smo bili — že štiri dni brez menaže.

pak stanje naših največjih trpinov, vojnih ujetnikov. Več dejanj, pa manj krika!

Cestna železnica v Spodnji Šiški

Na pustni torek se je Šiškarjem vendar enkrat izpolnil njih tako vroča želja. Prišla je namreč komisija, ki je premerila cesto radi napeljave cestne železnice. Občinstvo se je za to stvar zelo zanimalo in marsikateri je vzkliknil: Hvala bogu, da že vendar enkrat dobimo tramvaj. Edino slabo na celi stvari je bilo to, da komisija ni sestojala iz inženirjev, ampak iz razposajenih maškar, ki so našim skrbnim možem v mestni občini pokazale, da še na pustni torek v splošni razposajenosti mislijo na tramvaj v Šiški, dočim občinski svet na to nikdar ne misli. Upajmo, da oddajo pustni strokovnjaki svoj načrt občinskemu svetu v pretek, ker sam se pač ne bo v doglednem času povsnel do spoznanja, da je cestna železnica v Šiški in ostalo ljubljansko okolico potrebna in koristna ne samo za občinstvo, temveč tudi za občino. Sicer pa si bomo pri prihodnjih volitvah izvolili v občinski svet moške, ki imajo smisel za koristi javnosti in vedo vsaj to, da je Ljubljana mesto in ne hribovska vas. Šiškar.

Obdelovanje veleposestniških zemljišč, danih v začasni zakup.

Glavni poverjenik za agrarno reformo v Ljubljani razglasi in odreja po nalogu ministrstva za agrarno reformo v Belgradu z dne 31. januarja 1920, br. 885, nastopno: Nekateri predstavitelji malokmečkih družin, ki so dobili zemljišča (njive) veleposestev, snadajočih pod agrarno reformo, za začasni zakup, niso obdelali te zemlje ali niso obdelali delov svojih lastnih zemljišč, ampak izkoriščajo poljedelsko zemljo kot pašnike ali livade. To nasprotuje namenu agrarne reforme in le na veliko škodo za našo ekonomsko finančno moč, ker se tako zmanjšuje naša kmetijska produkcija. Zato je predvideno v § 5. naredbe ministrskega sveta z dne 15. aprila 1919, da bodo pri končni razdelitvi zemlje izključeni tisti zakupniki, ki nemarno obdelujejo zemljišča, dana jim v začasni zakup. V številki 150 »Uradnega lista« je bila glede oddaje zemljišč v zakup razglášena odredba glavnega poverjenika z dne 15. septembra 1919, ki v točki 8. med drugim določa, da bo glavni poverjenik odobril pogodbo, sklenjeno v smislu te odredbe, ter jih po preteku te (enoletne) najeminske dobe podaljšal vsem onim kmetovalcem, ki bodo zemljišče, vzeto v najem, obdelali skrbno in dosedanjim obdelavlj primerno. Predpisi glede primerne izkoriščanja v zakup vzeti zemljišče se v mnogih primerih ne upoštevajo; zato se opozarjajo vsi oni, ki so zemljo dobili in jo žele kot soupravičenci dobiti še v bodoče, da se bodo tozadevne odredbe izvajale najstrožje. Vsi interesi, predstavitelji malokmečkih družin kot zakupniki se o tem obveščajo potem »Uradnega lista« in domačega časopisa. Vabilo se duhovščina, učiteljstvo, županstva in drugi prijatelji kmečkega ljudstva, da ga pouče ter skušajo uveriti, da je v interesu poedinca in v interesu splošnosti, da ne ostane neobdelan niti najmanjši košček zemlje. Veleposestniška oskrbnitva, odnosno veleposestniki sami se pozivljajo, da potem nadzorika, kjer obstaja, sicer na naravnost glavnemu

poverjeniku ministrstva za agrarno reformo v Ljubljani: 1. predložijo popis (ime in natančen naslov) vseh onih zakupnikov, ki doslej niso obdelali zemlje; 2. za vsakogar označijo koliko je zemlje dobil v zakup, a koliko je ni obdelal (v hektarih ali arih); 3. obenem za vsakogar izkažejo, koliko zemlje je že prej (razen v zakup dobljene) obdeloval in koliko od te zemlje je neobdelane; 4. navedejo razloge, radi katerih dotični ni obdelal zemlje; 5. poročajo, koliko zemlje je ostalo končno neobdelane. Vse to se namreč ne nanaša samo na zemljo, ki je oddana v začasni zakup, nego tudi na zemljo, katero so dotičniki obdelovali že prej. Pozivljajo se vsa županstva interesiranih občin, da pri teh poizvedbah vestno sodelujejo ter veleposestniška oskrbnitva odnosno državne nadzornike pri tem delu podpirajo. Zahtevana poročila morajo sopolisati oziroma uradno potrditi tudi dotična županstva, ki so za njih pravilnost in točnost soodgovorna. Poročila morajo biti predložena nepreklicno do 10. aprila 1920.

Da se ne pozabl!

Ko se v zadnjih dneh toliko govori in piše o nesrečnem, umrlem dijaku, nam uhajajo misli za leto dni nazaj spominjajoči se enako groznega umora pok. Stritofa. Konstatirani pa moramo, da občinstvo do sedaj še ni česar ne ve, ali se je prišlo krivicem na sled in polasnilo ta zagonetni slučaj. V imenu pravice zahtevamo, da se to dožene in razkrije z isto energijo in nepristranostjo, kakor se to dela pri zločinih, ki jih izvrše navadni grešni smrtniki.

Podraženje tobaka. Vsled odloka upravnega odbora monopolne uprave z dne 12. januarja 1920, št. 403 in odobrenja finančnega ministrstva z dne 19. januarja 1920, št. 180 se bo od 20. februarja t. l. dalje prodajal cigaretni tobak, tobak za pipo in cigarete za približno 10—20% dražje kakor doslej. Najfinjši turški tobak, ki je stal doslej 48 K 100 g, bo stal 52 K, fini turški tobak, zavojček po 25 gr 6 K, doslej 5 K, fini hercegovski, zavojček po 25 gr 5 K (doslej 4 K), srednjefini turški zavojček po 25 gr 3 K, najfinjši ogrski zavojček po 25 gr 1 K 80 vin. (doslej 1 K 60 vin.), domači tobak za pipo 25 gr 60 vin., cigarete bodo stale, in sicer egiptovske 60 vin. komad, dame 28 vin. komad, športke 24 vin. komad, ogrske 10 v. komad itd.

Invalidna organizacija za Slovenijo nam je poslala dopis, ki se tiče protestnega shoda, ki so ga trije prejšnji funkcionarji organizacije priredili v Celju. Kakor razvidno, vladalo glede tega še nejasne razmere med sedanjimi in bivšimi voditelji organizacije, vsled česar smo se odločili, da ne priobčimo o zadevah, ki se v tem oziru tičejo organizacije, toliko časa nobenih dopisov, dokler se stvar popolnoma ne raziasni, ker nikakor ni umestno, da bi se zaradi tega razvila dolga polemika, ki ne vodi drugam kakor v osebne boje.

Javni plesi prepovedani. Deželna vlada za Slovenijo je za dobo do Velike noči prepovedala vse javne plesne. Dopustne so le na vabljene goste omejene plesne prireditve, ki nudijo odraslim osebam dostojno zabavo. Srednješolcem je udeležba tudi na takih plesih prepovedana. Za plesne vale in šole se predpisuje najstrožje nadzorstvo.

Omejitev tovarnega prometa z Avstrijo. Ravnateljstvo j. z. Dunaj

Milost, gospod, milost! Saj ga damo nazaj, tu je!

»Auf! Saupakaži!«

»Gospod stotnik, nikdar več...«

»Aauf! — Tako. — Kopf hoch — roke dol!«

Prvi strel naravnost v glavo, in zvrne se v blato brez življenja in moči...

Drugi strel le oprasne, a ta se tudi zvrne in mirno leži... A pijani zločinci zapazi, da ga ni smrtno zadel, zato mu ukaže, da mu iznova vstane:

»Auf! Pes, si se potuhnil, a ne prižanem ti! — Auf!«

Okrvavljeni obsojenec zbere vse svoje moči in vstane — da ustreže še poslednjemu povelju svojega predpostavljenega in gospoda...

Se en strel in zločinec spravi samokres, obrne se k četi in se hripavo zadere:

»Marš! Vorwärts! — Ne zaslužita pogreba, psa, in tudi ni časa! Sovražnik je v bližini in kliče nas sveta dolžnost domovine! — Naprej! Kaj gledate tako črno? Komur ni kaj prav, naj pride k meni! Mu že pokazem! Vorwärts!«

Izmučena, odrevenela truma uboga brez besede, tihih vklone in uda-

no koraka naprej — smrti nasproti...

Vsem je palil v prsih srd, vse je prešinjala edina misel osvete in zadoščenja... Srce se je upiralo, duša se je zoperstavljala in volja je odpovedala — a korak — se je opotekal na prejšnjem koraku proti tem, ki so jih tako brezmejno sovražili. — Oj, kakaj niso temu opravili že takrat — in gorje bi bilo tebi, zločinec Neubauer in sto in sto tvojim sovratnim tiranom!

Dve žrtvi sta se zleknil v razpetanem blatu — in deset otrok je poglaval kri, ki je rezal do neba — in dve ženski sta padli v nezavest od toge in bridkosti... Čuleš, zločinec Neubauer, dve žrtvi v blatu pod tvojim konjem in še druge žrtve za lvojskim zidovjem — in tisoč živih priči se je zaklelo tedaj in priseglo maščevanje tebi in cesarju tvojemu...

Bodite že kjer koli vi, zločinci iz dni strahote, živite že kakorkoli, nečasti ali pomanjkanju — nedolžna kri, ki je le toliko bilo prelite radi vas, vam bo zagrenila vse dni, kolikor koli vam je še dodeljenih...

— Iv. M. —

brzojavlja: 1. Radi izvanredno velikega pomanjkanja premoga in da omogočimo odtok nakopičenega tovara, ukinemo s takojšnjo veljavo do vstevši 25. februarja 1920, celotni tovarni promet na vseh avstrijskih državni in privatnih železnicah, torej tudi na vseh avstrijskih južnoželezniških progah. Prosto je le blago, označeno v seznamu blagovnih potrebnosti pod točko 1a in b, 3 b izvzemši drva za kurjavo, od 3c benzina, potem v točkah 5, 6, 25, 34, 38, nadalje inštruirani vojaški transporti, Osoppo in Polonia-transporti in konečno vse z direktnimi tovarnimi listi odpremljene pošiljke v prehodnem prometu za in iz Čehoslovaške. Tovar, ki se nahaja že na potu, naj se odpošlje naprej. 2. Sprejemanje tovarnega blaga za Maribor gl. in kor. kol. je do konca februarja ustavljeno. — Načelnik prometnega oddelka.

Poslanec SLS dr. Ivan Schwegel, bivši avstrijski generalni konzul v Ameriki, doma iz Gorenjskega, je bil te dni imenovan za načelnika v ministrstvu trgovine in industrije.

Alkoholni strup. Na nesrečnega dijaka, ki je zastrupil svojega tovariša, je imel naravnost demonski vpliv neki Edi Kolesa. Silil ga je večkrat k pijaci, zlasti ga je napačil z žganjem. Pred nekaj dnevi je zapeljani dijak izpil na dušek eno četrto žganja. Alkoholni strup je silno deloval na dijakovo moralno razpoloženje. Kolesa je bil, kakor smo že javili, tudi aretiran. Dne 17. t. m. je ves dan trajalo ejngovo zasliševanje.

Konec pustne sezone. Pustna sezona je končana. Policija je za pustno veselje izdala okoli 50 dovolilnic čez policijsko uro za razne plesne, maškerade in druge društvene prireditve. Nekaterim je bilo izdano dovoljenje do 4. junija. Incidentov malih in večjih je bilo polno. Navsezgodaj jutraj je strašil po Poljanah divji vrag »Mefisto« v vsej svoji krasoti. Prikolovratil je celo na Podnikov trg. Tu so ga aretirali in na policiji je prejel 40 K zaslužene premije. Na pondeljek so v neki dvorani razbili stare gosli. Muzikant je silno plakal za goslimi.

Tip. Pohajkovelec Tomaž Čelik je tip. Zaznamovan je že 26krat in je bil kaznovan skupno: 49 mesecev, 14 tednov in 88 dni. Vsa bivša Avstrija je bila njegova. Trst, Ljubljana, Gradec, Leoben, Ljubljansko deželno sodišče mu je prisodilo eno leto ječe, ker je v januarju, ko je padel sneg, vzel v svojo last razno obleko, čevlje in 7 litrov sadjeveca.

Smrt alkoholika. Včeraj ob 7. jutraj so našli v strugi Ljubljane mrtvega človeka, ki je najbrže v pijanosti padel v strugo. Spravili so ga v mrtvašnico.

Okrađen vojak. V nekem zakotnem prenočišču pred Škofijo je bil okrađen vojak Zidarič iz Vetrinja. Odnegli so mu nahrbtnik perila, obleke in suknjo. Vrednost do 3000 K.

Osojena tihotapca. Centralni urad zoper verižnike, navitance in tihotapce je obsodil Leopolda Komica iz Steverjana na dva dni zapore ter 2000 K globe in Ivana Sclarisa iz Vipolže na en mesec zapore in 2000 K globe zaradi tihotapstva z živino. Bila sta pomagača veletihotapca Evgen Rejc, ki je bil nedavno obsojen na 6 mesecev zapore in 20.000 K globe. Komica je imel izvozno dovoljenje za en vagon blaga in dva vola. Naložil pa je v vagon kozarce in voz ter dva vola. Sclaris je imel 4 konje. Živina je bila zaplenjena.

Nesreča. V torek dopoldne sta se v Wolfvilih ulicah splašila dva vojaška povprečna konja. V divjem diru sta povozila delavca Ignacija Plevela, stanujočega v Karunovi ulici 8. Plevel je zadobil znatne telesne poškodbe. Poškodovancu je nudil prvo zdravniško pomoč g. dr. Botteri. Odpeljali so ga v deželno bolnišnico.

1200 sladkorih izkaznice je bilo ukradenih v »Učiteljski tiskarni«.

Pustolovec. Včeraj je bil aretiran Ljubljčan France Klavčar, kateri je od 11 vojakov izvalil 3000 K pod pretvezo, da jim preskrbi v Italiji lepše službe. Vojake, povsem opremljene in oborožene, je spravil do Zirov, kjer so jih prišli orožniki.

Zaradi groznice s požigom — eno leto. Ljubljansko deželno sodišče je obsodilo berača, starca brez desne roke, Janeza Urha, na eno leto ječe, ker je grozil posestnikom v Cerkljah s požigom. Janez Urh je že pred tremi leti prestal 11 let ječe zaradi požiga.

Kdor kal ve o enoletnem prostovolju Jakobu Langerholcu, ki je služil pri b. h. pešp. štev. 2, II. baon, 7. stotnija, vojna pošta 220 in se je nahajal do 22. oktobra 1918 med Brento in Piavo, blagovoli sporočiti materi Mariji Langerhole v Stari Loki št. 36, p. Škofia Loka.

Kultura.

Repertoar slovenskega gledališča v Ljubljani. Opera. 19. februarja, četrtek, »La Boheme«. Abon. A. 20. februarja, petek, »Rusalka«. Abon. B. 21. februarja, sobota, »Netopir«. Abon. E. — Drama. 19. februarja, četrtek, »Favna«, uradna predstava izven abon. 20. februarja, petek, zaprto. 21. februarja, sobota, »Kristalni grad«. Abon. A.

Iz stranke.

LJUBLJANSKIM SODRUGOM! Danes ob pol 20. uri diskusijski večer.

Zaupni sestanek Kmetstvo delavske zveze se bo vršil v nedeljo dne 29. februarja 1920 ob 9. dop. v hotelu Tivoli v Ljubljani. Vsi, ki se sestanka udeležijo, se morajo zgledati prej, da dobe vabilo. Sestanek se bo posvetoval o nalogah Kmetstvo delavske zveze in drugih važnih vprašanjih kmetijskega prebivalstva.

Mesečni shod lesnih delavcev v Trzinu se bo vršil v nedeljo, dne 22. febr. t. l. v prostorih konsumnega društva. Poroča sodr. Zore iz Ljubljane. Točna udeležba dolžnost!

Sela ljubljanske podružnice kovinarjev le preložena ter se vrši v petek, dne 20. t. m. takoj po delu.

Občni zbor kovinarjev podružnice Sava-Jesenice se ne bo vršil dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne, temveč ob 9. uri dopoldne.

Najnovejša poročila.

DR. TRUMBIČ O KOMPROMISU V JADRANSKEM VRAŠANJU.

LDU. Trst, 18. »Piccolo« poroča iz Rima z dne 17. t. m.: Londonski dopisnik lista »Giornale d'Italia« brzojavlja, da se bo nemara izdelovalo upanje, da se v kratkem izdajstvi Nittilev kompromis. Potrditev tega vtisa je dopisnik dobil v dolgem razgovoru z dr. Trumbičem, ki nikakor ni hotel izraziti se o nadaljnjem postopanju Jugoslavije in je ponovno naglašal, da odločno odklanja vsak drugi kompromis, ki ne vsebuje Wilsonove črte. To izjavo je dr. Trumbič podal s preverjenjem, ki ne ostane brez vtisa. Naglašal je, da je šla Jugoslavija preko skrajne meje popustljivosti in da je bila vodilna misel njene politike za vsako ceno z Italijo doseči sporazum, ki se upira na zemlepisne, gospodarske in politične razloge. Zagotavljal je, da je poizkusil vse, da doseže sporazum med obema državama. Vsled teh odločnih izjav dopisnik ne veruje, da bi Jugoslovani poslej kazali večjo popustljivost: zakaj njihovo intransigentno stališče podpirajo Wilsonove izjave, katere pa, kakor zatrdujejo, nikakor niso povzročili. Dr. Trumbič je tudi poudarjal, da ministrska kriza v Jugoslaviji brez dvoma zavlačuje možnost odločitve s strani naših (italijanskih) nasprotnikov. Po njegovem mnenju bo sestavljena koncentracijska vlada, ki bo natančno nadaljevala politiko svoje prednice. Ta kriza zavlačuje možnost, da Jugoslovani podajo končnovelaven odgovor na zadnjo kategorično naznanilo Lloyd Georgea, vsled česar ni preveč verjetno, da se Nitti povrne v Rim, ker je vprašanje že povsod rešil.

VESNIČ VRNIL MANDAT.

LDU. Belgrad, 17. Poslanik dr. Vesnič je vrnil kroni mandat za sestavo novega kabineta. Do 22. predsedonaslednik regent Aleksander še ni nikomur poveril sestavo kabineta.

POLOŽAJ V BELGRADU.

LDU. Belgrad, 17. V demokratičnih in socialno-demokratiških krogih se splošno govori, da ne more biti govora o nikakih pogajanjih, dokler oseba, ki bi dobila mandat za sestavo koncentracijskega kabineta, ne dobi tudi mandata za razpust začasnega narodnega predstavništva.

POSVETOVANJE OPOZICIJE.

LDU. Belgrad, 18. Včeraj ob desetih so se sestali predsedniki opozicijskih skupin pri g. Protiču. Seja je trajala zelo malo časa. Nato sta šla dr. Drinković in dr. Korošec v svoje klube, kjer sta se posvetovala s poslanci svojih skupin. Ob enajstih se je dr. Korošec v spremstvu gosp. Stanka Baniča povrnil zopet k gosp. Protiču.

DRŽAVNO NADZIRANJE VELEPOSESTEV.

LDU. Belgrad, 18. Minister za agrarno reformo je v sporazumu z ministrstvom za poljedelstvo in z mini-

strom za šume in rude izdal novo naredbo o državnem nadziranju in državni upravi veleposestev. V smislu te naredbe spadajo vsa veleposestva pod državno nadzorstvo, pa potrebi jih pa prevzame država v svojo upravo. Veleposestniki obdržijo popolno prostost glede načina obdelovanja in gospodarstva na celokupnem ozemlju onega dela svojega posestva, ki v smislu postav in naredb ne pride v poštev za izročitev v začasni najem. Veleposestniki imajo dolžnost, da gospodarilo racionalno, v čemer stoji pod strogo državno kontrolo. To velja zlasti za živinorejo, vinogradništvo, mlekarstvo in sejanje sladkorne repe. Vsi veleposestniki so dolžni, da vodijo svoje knjigovodstvo v srbohrvatskem ali slovenskem jeziku.

AMERIKA SE ODTEGNE EVROPSKIM VPRAŠANJEM.

LDU. Washington, 18. (DunKU). Reuter poroča: Sedaj je razširjeno mnenje, da bo Wilson v bodoče tudi na druge načine izražal svojo željo, da se odtegne evropskim vprašanjem. Lansingova odpuščitev se že more smatrati za prvi tak korak, ki ga je napravila nova ameriška politika z ozirom na Evropo. Pričakovati pa je še vse drugačnega in senzacionalnega razvoja v tem pogledu. Predsednikova grožnja, da se bo odtegnil evropskim vprašanjem, mudi članom opozicije nekakšno zadoščenje, ker so odločno mnenja, da bi mogel senat mirovno pogodbo jednostavno zavrniti, ako bi se predsednik mogel odločiti za to, da se v evropske stvari ne bo vmešaval. Na ta način bi se Amerika oprostila vseh zapletitav v starem svetu.

CARIGRAD OSTANE TURČIJL

LDU. London, 18. (DunKU). Kakor doznava Reuterjev urad iz oficijelnega vira, je vlada poslala angleškemu vrhovnemu komisarju v Carigradu navodilo, naj javno raznani, da so zavezništvo sklenili, da ne nameravajo Turčije oropati mesta Carigrada. Hkrati se Turčija opozarja, da se bo mirovna pogodba znatno izpremenila, ako bi se nadaljevala preganjanja v Armeniji.

SLOVO POINCAREJA.

LDU. Pariz, 18. (DunKU). Agence Havas poroča: Stari predsednik Poincare je danes izročil svojo oblast novemu predsedniku Deschanelu.

MILLERAND PODAL OSTAVKO.

LDU. Pariz, 18. (DunKU)-Agence Havas). Povodom izpremembe v predsedstvu francoske republike je ministrski predsednik Millerand podal ostavko kabineta. Predsednik Deschanel ni sprejel ostavke.

POSVETUJEJO SE...

LDU. London, 17. (DunKU). »Agence Havas« poroča: Lloyd George in Nitti sta se včeraj skoro dve uri posvetovala. Pravilo, da sta govorila o jadranskem vprašanju.

NAPREDOVANJE RDEČE ARMADJE.

LDU. Moskva, 18. (DunKU)-Brezlično). Frontno poročilo z dne 17. t. m. javlja, da so rdeče čete v okolici Tiraspolja po hujih bojih zasedle lev breg Dnepra.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

LDU. Washington, 18. (DunKU)-Brezlično). Na železniški progi Firenze - Florenca je pri postaji Passaglia tovarni vlak padel raz meč. Doslej se ni dognalo, ali je bilo pri tej nesreči človeških žrtv. Stvarna škoda je zelo velika. Promet je prekinjen.

Prireditve.

Občni zbor »Narodne Galerije« se vrši v četrtek, dne 19. februarja t. l. ob 3. uri v mestni posvetovalnici. — Odborova seja pa na istem mestu ob štirih in se gospodje odborniki prosijo, da se seje zanesljivo udeležijo.

Starešinam akad. društva »Liberté« v Prazi! Kot zadnji predsednik društva naznanjam, da je praška policija vrnila društveno premoženje, ki se je začasno spravilo pri akadem. društvu »Jugoslavia« v Prazi. Da se odloči, komu pripade društveno premoženje, se bode vršil začetkom marca sestanek starešin v Ljubljani ter vabim vs. starešine, da mi naznanijo svoje naslove, oziroma da oni, ki bi ne mogli priti, izrazijo pred sestankom pisмено svoje mnenje. — Mirko Goršek, Ljubljana, Resljeva ul. 7. II. nadstropje.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji »Svoboda«.

Knjižnica dnevnika „NAPREJ“.
Času primerno čtivo kupujte, čitajte, razširjajte
BROŠURE:
Temeljna načela socialne demokracije (Erfurtski program).
Spisal Karel Kautsky.
I. Kdo uničuje proizvodnjo v ma-
lem? Cena 30 vin.
II. Proletariat. Cena 30 vin.
III. Kapitalistični razred. Cena 80 v.
IV. Država prihodnosti. Cena 40 vin.
Prodajalni spisi:
Narodno vprašanje in Slovenci. Ce-
na 10 vin.
Volna in socialna demokracija. Ce-
na 30 vin.
V dobi klerikalizma. Cena 40 vin.
O konsumnih društvih. Njih pomen in
važnost za delavsko ljudstvo. Ce-
na 20 vin.

Primož Trubar in slovensko ljudstvo.
Cena 80 vin.
Vun z enako volilno pravico! Proč s
carino na živila. Cena 40 vin.
Zvišanje duhovniških plač. Cena 10 v.
Tajnosti španske inkvizicije. II, III,
in IV. zvezek. Vsak zvezek po
10 vin.
Krst sv. Vladimira. Cena 50 vin.
Katoliško svetovno naziranje in svo-
bodna znanost. Cena 70 vin.
Socializem in moderna veda. Cena
1 K 20 vin.
Strahovi. Cena 30 vin.
Cerkvene pristojbine ali štolnina.
Cena 30 vin.
Razprave VII. rednega zbora jugosl.
soc. dem. stranke iz l. 1909. Cena
60 vin.
Razprave X. rednega zbora jugosl.
soc. dem. stranke iz l. 1917. Cena
1 K 50 vin.

Koliko prišče družinam vpoklicanih?
Cena 20 vin.
Delavske razglednice. 2 vrsti. Cena
20 vin.
Majniške razglednice. Serija po 1 K.
Pripovedni in znanstveni spisi:
Lurška pravljica. Cena 40 vin.
Francka in drugo. Spisal Etbin Kri-
stan. Cena 50 vin.
Dr. Janez Bleiweis in njegova doba.
Cena 1 K.
Primož Trubar in naša reformacija.
Cena 50 vin.
Pot k socializmu. Dr. Oto Bauer.
Cena 2 K.
Pod spovednim pečatom. II. del. Ce-
na 2 K.
Šlezke pesmi Bezruč-Albrecht. Ce-
na 7 K.
Demokracija. letnik 1918, nepopoln
I. zvezek à 1 K, drugi letniki po
10 kron.

Pogled v novi svet. Cena 60 vin.
Demokratizem in ženstvo. Cena 60 v.
Naši zapiski. Nekaj letnikov nepo-
polnih. Posamezna številka 50 vin.
Pri vseh teh brošurah so cene višje
za 30%.
Sodrug. sodružice! Naročajte
zgornje knjižice naravnost ali po do-
pisnici pri upravi „Napreja“, Ljub-

ljana, Franciškanska ulica štev. 6,
I. nadstropje. — Vse podružnice
„Svobode“ opozarjamo, da skrbno
marljivo za razširjanje zgoraj nave-
denih brošur.
Izdajatelj Ivan Mlinar.
Odgovorni urednik: Rudolf Golouh.
Tisk „Učit. tiskarne“ v Ljubljani.

Sol v vsaki množini
tudi cele vagone
oddaja importna ter eksportna tvrdka
FERDO SERT, Maribor,
Koroška cesta št. 21.

Iščemo 4-6 mizarških pomočnikov;
reflektiramo le na prvostopne moči. Pri-
jave pri tvrdki Bareis in Votava, Karlovac.

Ženitvena ponudba. Radi pomanjkanja
znanja se želim seznaniti z gospodinj-
stvom ali vdomo v starosti
do 35 let, ki bi imela malo posestvo,
trgovino ali denar v gotovini v svrhu
skorajšnje ženitve. Sem mizarški mojster,
star 33 let ter imam več tisoč kron pri-
hrankov. Ponudbe, če mogoče s sliko
pod „Tajnost“ na upravo „Napreja“.

Mladenec, 23 let star, obrtnik iz de-
la, ki se želi oženiti z mlado, zdravo gospodinj-
stvom ali vdomo, ki ima nekaj premoženja
ali morda posestvo. One, ki imajo ve-
selje in korajžo za to, naj mi pošljejo
svoje ponudbe s sliko na upr. „Napreja“
pod „Pomlad“.

Priporočila se trgovina z želez-
nino in poljedelskimi stroji
ZALTA & ŽILIC
Ljubljana, Marije Terezije c. 10
(Gospodarska cesta.)

Kupim vsako množino
činka in svinca
po najvišjih cenah.
M. Ussar, Kleparnica,
Maribor, Schillerjeva ulica 17.

Cigaretni papir
sledede vrste:
Golub, Club, Abadie, Samum
priporočila na debelo:
„Uranus Papirnica“
Ljubljana, Mostni trg št. 11.

I. jugoslov. zlatarska delavnica
A. Fuchs, Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 6.
Kupujem staro zlato, srebro,
kakor tudi briljante, demante
po najvišjih dnevnih cenah. Pri-
poročam veliko zalogo zlatnine,
srebrnine, ur, briljantov itd. Po-
pravila in nova dela se šujejo
v lastni delavnici točno in
solidno.

Ivan Jax in sin
Ljubljana, Dunajska cesta 15.
Šivalni stroji in stroji za pletenje.
Izborna konstrukcija in ele-
gantna izvršitev iz tovarne
v Linu. Ustanovljena l. 1867.
Vezenje ponuja brezplačno.
Popravila sprejemamo.
Lastna delavnica.

Pisalni stroji „Adler“.
Kolesa iz prvih tovarov.
Dürkopp, Styria, Waffnerad.

Zobozdravnik
M. U. dr. Zv. Janežič
se je nastanil na Bledu.
Ordinira od 9. do 12. ure.

Priporočamo:
JOSIP JUG
staybeni - pohišveni
pleskar in ličar
LJUBLJANA
Rimska cesta 16.

Sprejme se takoj 238

gospodinja,

boljša oseba, ki zna dobro ku-
hati, samostojno voditi celo
gospodinjstvo, oskrbovati mlado
deklico in dečka ter vsled celo-
dnevne zaposlenosti hišne gos-
podinje v trgovini nadzirati sploh
vse hišne posle. — Ponudbe na
Josip Weiss, pekar, Karlovac.

Iščemo
strugar. mojstre
Ponudbe na
Strojne tovarne in livarne
d. d. v Ljubljani. 160

Proda se
hiša z vrtom
v bližini Ljubljane, primerna
za kako podjetje. — Kje pove
upravn. „Napreja“.

Dimnikarska obrt
na Koroškem
se takoj proda.
Naslov v upravi „NAPREJ“ pod
„Korotan“.

Zanesljivega
kočijaža
sprejme 244
Kolinska tovarna
v Ljubljani.

Iščemo
uradnika za zvonarno
kateri naj bi bil glas-
beno izobražen in ne-
koliko poučen v knjigo-
vodstvu. 161
Strojne tovarne in livarne d. d.
v Ljubljani.

Razpis službe kem. inženjerja.

Pri drž. kmet.-kem. zavodu v Ljubljani se odda takoj
služba kemika inženjerja s prejemki X. ali IX. čin. razr. držav-
nih uradnikov in s pravico do napredovanja po zmislu pragma-
tike za državne nastavljenice. Prednost ima domačin in, če bi
tega ne bilo, se sprejme v službo tudi Slovan-inozemec.

Služba je za prosilca, ki ni bil poprej v definitivni javni
službi ali pa je Slovan-inozemec, začasna ter postane definitivna
po enoletnem zadovoljivem službovanju, odnosno šele potem, ko
postane prosilec državljan kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Pri definitivni namestitvi se bodo prosilcu vstela v pokoj-
nino vsa po dovršenih študijah v praksi prebita leta, kolikor so
za izvrševanje službe vpoštevanja vredna.

Na poverjeništvu za kmetijstvo deželne vlade za Slovenijo
v Ljubljani naslovljeno in pravilno kolkovano prošnjo naj pro-
silec z dokazili o usposobljenosti pošlje do 1. marca 1920 pod-
pisnemu ravnateljstvu.

Prošnji naj se priloži tudi domovnica ter navrstveno in
zdravniško spričevalo. V poslednjem mora biti izrečno potrjeno,
da je prosilec sposoben za službo v kemičnem laboratoriju.

Ravnateljstvo drž. kmet.-kem. zavoda
v Ljubljani, dne 18. februarja 1920.

RAZPIS.

Gradbena direkcija za Slovenijo v Ljubljani raz-
pisuje tri mesta gradbenih adjunktov in tri mesta
gradbenih oficijalov.

Pravilno kolekovane prošnje, katerim naj bodo do-
dana spričevala, krstni list, curriculum vitae, dokazila
o jugoslovanskem državljanstvu, znanju jezikov in even-
tuelni dosednji praksi, je vložiti do dne

1. marca 1920
pri Gradbeni direkciji za Slovenijo.

Pripominja se, da se bo ozirala deželna vlada pri
oddaji prvih treh mest le na akademike in pri oddaji
drugih treh mest le na absolvente višjih obrtnih šol
ali sorodnih tehničnih učilišč z višjo izobrazbo.

Mesta gradbenih adjunktov so sistemizirana v X.
mesta gradbenih oficijalov v XI. čin. razr. Po zadovolji-
vem enoletnem službovanju se bodo zasedla definitivno
z istočasno pomaknitvijo v IX. oziroma X. čin. razr.

V Ljubljani, februarja 1920.
Ing. A. Klinar, gradbeni direktor.

Osebe
vešče opekarskega dela

v okrogli peč ter pri strojih za zidno in strojno zarezno opeko
(žgati, zlagati, notri in ven voziti, strojniki — Brenner, Setzer,
Ein- und Ausseiber, Maschinenleute) se sprejmejo takoj za
celoletno delo v

opekarni Laitersberk pri Mariboru.
Imeli bi prosto stanovanje, kurjavo, razsvetljavo ter del vrta na
razpolago.

Iščejo se
nadkurjači
in tovarn. zidar
prvovrstne
moči
za tovarno v BOSNI.
Ponudbe s prepisi spri-
čeval in željeno plačo
na upravo Napreja pod
„Z. D. 294.“

Ljudska tiskarna Maribor

d. d. v Ljubljani
naznanja, da je kar najmoderneje opremljena in da
izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izvršuje:
knjige, brošure, računske zaključke,
cenike, lepake, letake, vabila, trgo-
vske račune, razpredelnice, pisma in
zavitke, osmrtnice, posetnice itd. v
eni ali več barvah od najfinejše do
:: najpreprostejše vrste. ::
Vse lično in po zmernih cenah.
Konsumna društva, zavodi, organizacije, razna društva,
trgovci in obrtniki! Priporočamo Vam, da se trčno
oklenete te najbolj zmogljive tiskarne v Mariboru.

Kirurg dr. Mirko Černič
primarij občne javne bolnice v Mariboru,
bivši večletni operater na kirurški vseučiliški
kliniki prof. Hochenegga na Dunaju
ord. od pol 3 do 4 (razven nedelj in praznikov)
Maribor, Magdalenski trg 9-I.

Tovarna Barva vsakovrstno -
JOS. REICH ----- blago.
Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.
Podružnica: v Mariboru Svetlolika
Gospodarska ulica 35.

Zajčje kože
od divjih in domačih kupuje po najvišjih cenah
Ivan Smigovc, Soštanj,
izdelovalnica klobukov, zamenjava tudi
klobuke vseh vrst za kože.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,
registrovana zadruga z omejeno zavezo
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure
in jih obrestuje po čistih
4 %
Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo
polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.
Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni
kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice
se eskomptujejo po bančni obrestni meri.
Edini, res delavski denarni zavod.